

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Полтавський державний аграрний університет
Інститут Європейської освіти (Болгарія)
Національний аграрний університет Вірменії
Опольський університет (Польща)
Устимівська дослідна станція рослинництва
Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва**

Кафедра захист рослин

**Міжнародна науково-практична
інтернет-конференція
«Сучасні аспекти і технології у захисті рослин»**

24 листопада 2022 року

м. Полтава

Мальченко С.О., Шокало Н.С.	ФОРМУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ НАСІННЯ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ	85
Нечепоренко Л.П.	ВИВЧЕННЯ КОЛЕКЦІЇ ЗИМУЮЧОГО ВІВСА У ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	87
Піщаленко М.А., Мулер М.	СЕЛЕКЦІЙНА ЦІННІСТЬ ЗМОРШКУВАТОГО ГОРОХУ ЛІНІЇ АМІУС	90
Харченко Л.Я., Роговий О.Ю., Харченко М.Ю.	РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕНЕТИЧНОГО РІЗНОМАНІТТЯ КУКУРУДЗИ НА ПОСУХОСТІЙКІСТЬ	92
РОЗДІЛ 4. БІОТЕХНОЛОГІЯ РОСЛИН		95
Короткова І.В., Біляєва В.М., Чайка Т.О., Тристан Д.	НАНОТЕХНОЛОГІЇ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ: ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ	95
РОЗДІЛ 5. РОСЛИННИЦТВО		99
Tyshchenko V.M., Kobylinska O.M.	THE INFLUENCE OF THE TIME OF RECOVERY OF SPRING VEGETATION ON THE PRODUCTIVITY OF WINTER WHEAT	99
Баган А.В., Семко О.О.	ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СОРТІВ ГОРОХУ ЗАЛЕЖНО ВІД ОБРОБКИ НАСІННЯ ІНОКУЛЯНТОМ РІЗОЛАЙН	102
Баган А.В., Тристан Д.С.	ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТУ МІКРОГУМІН НА ПОСІВНІ ЯКОСТІ НАСІННЯ СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО	104
Бараболя О.В.	ВИРОЩУЄМ ЇСТІВНІ ГРИБИ ПРОТЯГОМ РОКУ	106
Бараболя О.В., Сафонов М.С.	РОЗВИТОК І ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ	110
Барат Ю.М., Михайленко В.О.	ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМ ВИСІВУ НАСІННЯ ТА СТРОКУ СІВБИ	112
Зубенко В.В., Шокало Н.С.	ОСНОВНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОСТІ КУКУРУДЗИ	115
Киченко Ю.М., Шокало Н.С.	ЧИННИКИ, ЩО ФОРМУЮТЬ УРОЖАЙНІСТЬ СОЇ	117
Клюка Ю. В.	ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ ЗА ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛЕКСНИХ ДОБРІВ	120
Ласло О.О., Ткачук О.П.	ЗАСТОСУВАННЯ ГУМІНОВИХ ДОБРІВ У ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО	123

За середніми даними по сортах гороху посівного продуктивність рослини відповідно становила: сорт Отаман – 9,3-9,9 г, сорт Царевич – 10,8-11,5 г, сорт Глянс – 10,0-10,6 г, сорт Зіньківський – 11,0-11,9 г.

За продуктивністю рослин гороху посівного можна виділити сорт полтавської селекції Зіньківський з варіантом обробки препаратом – 11,9 г.

Аналогічно попередній ознаці, маса 1000 насінин у гороху посівного за роки досліджень відповідно складала: у 2020 році – 233,5-278,2 г, у 2021 році – 244,2-286,2 г, у 2022 році – 240,8-282,0 г.

У середньому по сортах гороху посівного даний показник відповідно становив: сорт Отаман – 239,5-247,5 г, сорт Царевич – 269,0-277,0 г, сорт Глянс – 248,6-256,4 г, сорт Зіньківський – 275,0-282,1 г.

Крупним і вирівняним насінням гороху посівного характеризувався також сорт полтавської селекції Зіньківський з варіантом обробки препаратом – 282,1г.

Таким чином, за насінневою продуктивністю можна виділити сорт гороху посівного Зіньківський із варіантом обробки інокулянтном Різолан.

Список використаних джерел

1. Баган А.В., Лисак В.М. Особливості застосування інокуляції у технології вирощування гороху посівного. *Інновації управління продуктивністю та поліпшення якості зерна пшениці озимої, присвячена пам'яті професора Г.П. Жемели : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 30 вересня 2021 року.* Полтава. 2021. С. 13-14.
2. Капінос М. В. Продуктивність сортів гороху посівного залежно від біопрепаратів та регуляторів росту рослин в умовах Півдня України. *Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.* Миколаїв, 2020. 164 с.
3. Лемішко С.М. Оцінка впливу інкрустації та інокуляції насіння гороху хімічними та біологічними препаратами на розміри симбіотичної фіксації за різних умов живлення. *Таврійський науковий вісник.* № 116. Частина 1. С. 215-222.
4. Петриченко В.Ф., Гончар Т.М. Наукові основи формування високопродуктивних посівів гороху в умовах правобережного Лісостепу України. *Корми і кормовиробництво.* 2007. Вип. 59. С. 103-110.

ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТУ МІКРОГУМІН НА ПОСІВНІ ЯКОСТІ НАСІННЯ СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО

Баган А.В., Тристан Д.С.

Полтавський державний аграрний університет

Останнім часом в Україні значна увага приділяється науковому обґрунтуванню ефективного використання у технологіях вирощування сільськогосподарських культур, зокрема і ячменю ярого, біопрепаратів різного спектру дії. Так, передпосівна обробка насіння даними препаратами є дієвим, екологічно безпечним засобом покращення умов мінерального живлення, росту й розвитку рослин, фітосанітарного стану посівів, підвищення продуктивності сільськогосподарських культур [1, 4].

Були проведені дослідження продуктивності ячменю ярого сорту Аннабель за використання препарату поліміксобактерин в умовах Київської області. Інші вчені обґрунтували використання біо- та рістрегулюючих препаратів поліміксобактерин, біополіцид, мікрогумін, агростимулін для підвищення продуктивності та якості зерна ячменю ярого сорту Партнер в умовах Степу України [2-3, 5].

Тому метою наших досліджень було вивчення впливу біопрепарату Мікрогумін на посівні якості насіння сортів ячменю ярого.

Об'єктом дослідження були посівні якості насіння ячменю ярого. Предмет дослідження – сорти ячменю ярого Подив, Аграрій, Грін, Авгур, біопрепарат Мікрогумін.

Сівбу ячменю ярого здійснювали насінням першої репродукції. Попередник протягом років досліджень – кукурудза на зерно. Досліди були дрібноділянковими. Облікова площа ділянки складала 25 м². Повторність – чотириразова. Дослід за сортами ячменю ярого закладали за наступною схемою: без обробки (контроль); обробка препаратом Мікрогумін ((1 кг/т + 20 л води). Визначення посівних якостей насіння здійснювали згідно загальноприйнятих методик.

Головними показниками серед посівних якостей насіння є, безумовно, енергія проростання насіння, лабораторна схожість насіння, а також польова схожість.

За роки досліджень показник енергії проростання насіння дорівнював: у 2020 році – 88-93 %; у 2021 році – мав найменше значення (86-92 %); у 2022 році – характеризувався найбільшим проявом ознаки (90-94 %).

За варіантами досліду досліджувана ознака у 2020 році становила відповідно: контроль – 88-91 %; обробка біопрепаратом – 91-93 %. У 2021 році енергія проростання насіння без обробки складала 86-89 %; після обробки – 89-92 %. У 2022 році дана ознака відповідно дорівнювала: у контролю – 90-92 %; у варіанту з обробкою Мікрогуміном – 93-94 %.

Тому, за найбільшою дружністю проростання насіння ячменю ярого виділено сорт Авгур з варіантом досліду – обробка препаратом (93,0 %).

Показник лабораторної схожості протягом періоду досліджень за варіантами досліду варіював аналогічно попередньому показнику. Так, він становив: у 2020 році – 96-100 %; у 2021 році – 95-99 %; у 2022 році – 97-100 %.

За варіантами досліду досліджуваний показник у 2020 році складав відповідно: контроль – 96-97 %; обробка біопрепаратом – 98-100 %. У 2021 році лабораторна схожість насіння без обробки дорівнювала 95-97 %; після обробки – 97-99 %. У 2022 році досліджувана ознака відповідно становила: у контролю – 97-98 %; у варіанту з обробкою Мікрогуміном – 99-100 %.

Отже, за лабораторною схожістю насіння ячменю ярого можна відмітити також сорт Авгур з варіантом досліду – обробка Мікрогуміном (99,7 %).

За роки досліджень польова схожість дорівнювала відповідно: у 2020 році – 77-88 %; у 2021 році – мав найменше значення (74-86 %); у 2022 році – характеризувався найбільшим проявом ознаки (79-89 %).

За варіантами досліду досліджувана ознака у 2020 році становила відповідно: контроль – 77-84 %; обробка біопрепаратом – 81-88 %. У 2021 році польова схожість без обробки складала 74-81 %; після обробки – 79-86%. У 2022 році дана ознака відповідно дорівнювала: у контролю – 79-85 %; у варіанту з обробкою Мікрогуміном – 83-89 %.

Тому, за найбільшою польовою схожістю рослин ячменю ярого виділено сорт Авгур з варіантом досліду – обробка препаратом (87,7 %).

Таким чином, за посівними якостями насіння ячменю ярого можна виділити сорт Авгур з варіантом досліду – обробка насіння біопрепаратом Мікрогумін.

Список використаних джерел

1. Баган А. В., Шафорост Л. Ю. Формування продуктивності ячменю ярого залежно від агроекологічних чинників. *IV Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Ефективне функціонування екологічно стабільних територій у контексті стратегії стійкого розвитку: агроекологічний, соціальний та економічний аспекти»*, 18 грудня 2020 року. Полтава, 2020. С. 195-197.
2. Баган А. В., Ярмош Д. І. Вплив регулятора росту Адаптофіт на продуктивність сортів ячменю ярого. *Сучасні аспекти і технології у захисті рослин : матеріали Міжнародної наук.- практи. інтернет-конф.* 26 листопада 2021 р.. Полтава: ПДАА, 2021. С. 32-35.
3. Вінюков О. О., Коробова О. М., Бондарева О. Б., Коноваленко Л. І. Використання біота рiстрегулюючих препаратiв для пiдвищення продуктивностi та якостi зерна ячменю ярого. *Збалансоване природокористування*. 2017. № 3. С. 46-50.
4. Макуха О. В. Вплив біопрепаратів на ріст і розвиток сортів ячменю ярого в умовах Півдня України. *Таврійський науковий вісник*. № 108. С. 63-71.
5. Яценко Л. А. Продуктивність ячменю ярого за використання препарату поліміксобактерин. *Молодий вчений*. 2015. № 7 (22). Ч. 1. С. 30-32.

ВИРОЩУЄМ ЇСТІВНІ ГРИБИ ПРОТЯГОМ РОКУ

Бараболя О.В.

Полтавський державний аграрний університет

Розведення грибів у світі нараховує більш ніж 2000-річну історію розвитку. Ще у I ст. до н.е. в країнах Південно-Східної Азії людиною було культивовано дереворуйнівний гриб шіітаке. На теперішній час у світі в штучних умовах сільгоспвиробники вирощують більше 13 видів макроміцетів. Починаючи з другої половини двадцятого сторіччя і нині, в усьому світі спостерігається досить таки бурхливий розвиток науки і техніки, технологічних процесів, постійне зростання рівня та інтенсивності інтелектуальної праці людини. І дана тенденція, за прогнозами науковців, буде зберігатися [1]. Для постійного підтримання у біологічно активному стані організму людини